

M.S.W. Sem-IV (CBCS) (2016 Course) : WINTER - 2018
SUBJECT : HRM&LW -11 : INDUSTRIAL RELATIONS & CASE STUDIES

Day: Saturday
Date: 27/10/2018

W-2018-0497

Time: 02.00 PM TO 05.00 PM
Max. Marks: 60

N.B:

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
 - 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.
 - 3) Answers to both the sections should be written in **SEPARATE** answer book.
-

SECTION – I

- Q.1** Write short notes on any **TWO** of the following: **(10)**
- a) Good Industrial Relations
 - b) Workers participation in Industrial Relations
 - c) Types of Collective Bargaining

- Q.2** Highlight the changing role of Trade Union in Industrial Relations. **(10)**

OR

Explain the evolution of Industrial Relations in India.

- Q.3** State the subject matter of Collective Bargaining. **(10)**

OR

Explain the changing role of government in industrial relations.

SECTION – II

- Q.4** Write short notes on any **TWO** of the following: **(10)**
- a) Industrial Disputes
 - b) Collective Agreement
 - c) Principles of Natural Justice

- Q.5** Explain the impact of globalization on Industrial Relations. **(10)**

OR

Explain 'Integrating Human Resource Development into Industrial Relations'.

- Q.6** Ramesh a workman of ABC industry has been a chronic absentee. His past record is extremely poor. He has remained absent continuously for 20 days. He has been given stern warning letter to which he has produced a medical certificate only for 2 days. He was terminated from the services of the company which he has challenged in the court. **(10)**

Questions:

- 1) According to you which approach should be adopted by the management.
- 2) According to you where Ramesh must have file the case.
- 3) Suggest the appropriate steps to deal the case in the light of the Industrial Employment (Standing Orders) Act, 1946.

OR

State the various challenges to Industrial Relations in the present context with reference to field work.

* * *

मराठी रूपांतर

सूचना :

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
- २) उजवी कडील अंक गुणांचा निर्देश करतात.
- ३) दोन्ही विभाग वेगवेगळ्या उत्तरपत्रिकेत लिहावेत.

विभाग - १

- प्र.१ थोडक्यात टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (१०)
- अ) चांगले औद्योगिक संबंध
ब) औद्योगिक संबंधात कामगाराचे सहभाग
क) सामुहिक सौदाबाजीचे प्रकार
- प्र.२ औद्योगिक संबंधात कामगार संघटनेच्या बदलत्या भूमिकेवर प्रकाश टाका. (१०)
- किंवा
भारतातील औद्योगिक संबंधाची उत्क्रांती स्पष्ट करा.
- प्र.३ सामुहिक सौदाबाजीचे विषय विशद करा. (१०)
- किंवा
औद्योगिक संबंधातील शासनाची बदलती भूमिका स्पष्ट करा.

विभाग - २

- प्र.४ थोडक्यात टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (१०)
- अ) औद्योगिक कलह
ब) सामुहिक करार
क) नैसर्गिक न्यायाची तत्वे
- प्र.५ औद्योगिक संबंधावर जागतिकीकरणाचे होणारे प्रभाव स्पष्ट करा. (१०)
- किंवा
मानव संसाधन विकासाचे औद्योगिक संबंधामध्ये अंतर्भूतीकरण स्पष्ट करा.
- प्र.६ रमेश हा कामगार अ. बी. सी. कंपनीत सतत गैरहजर राहणारा कामगार आहे. त्याचे पूर्वीचे (१०)
व्यक्तिगत नोंदी अतिशय वाईट आहे. तो सलग २० दिवस गैरहजर राहिला. त्यासंदर्भात त्याला
सक्त ताकीद पत्र देण्यात आले आहे. त्याला उत्तर म्हणून त्याने फक्त दोन दिवसाचे वैद्यकिय
प्रमाणपत्र सादर केले. कंपनीने त्याला कामावरून बडतर्फ केले. त्यास त्याने न्यायालयात आव्हान
दिले आहे.
- प्र.१ तुमच्या मते सदर प्रकरणात व्यवस्थापनाने कोणते दृष्टिकोन अमलात आणणे अपेक्षित
आहे?
- प्र.२ तुमच्या मते रमेश नी कोणत्या न्यायालयात दावा दाखल केला पाहिजे?
- प्र.३ औद्योगिक रोजगार (स्थायी आदेश) कायदा, १९४६ चा संदर्भात घेऊन सदर प्रकरण
हाताळण्यासाठी योग्य टप्पे सुचवा.

किंवा

क्षेत्रकार्याचा संदर्भ घेऊन सद्यस्थितीतील औद्योगिक संबंधापुढील विविध आव्हाने विशद करा.

* * * *